



DORPERAS AITU ŠĶIRNES AUDZĒŠANAS PROGRAMMĀ

veiktie precizējumi (20.01.2021.)

7. Ciltsgrāmatas kārtošana

Ciltsgrāmata ir informācijas krājums par aitu un teķu izcelšanos, produktivitāti un ciltsvērtību. Ciltsgrāmatā ieraksta novērtētus vaislas dzīvniekus ar šķirnei atbilstošu zināmu izcelsmi un eksterjeru.

Ciltsgrāmatu kārto šķirnes aitu audzētāju biedrība.

Ciltsgrāmatu izmanto:

- 1) ciltsdarba analīzei;
- 2) labāko dzīvnieku izlasei un pāru atlasei;
- 3) turpmāko ciltsdarba uzdevumu noteikšanai.

Ciltsgrāmatai ir divas daļas, pamatdaļa - A un papilddaļa – B.

Pamatdaļā uzņem visus dzīvus dzīvniekus, kuriem ir šķirnei atbilstoša izcelsme trīs priekšteču paaudzēs. Ciltsgrāmatas pamatdaļā uzņem arī dzīvnieka vecākus un vecvecākus, kas var būt arī likvidēti vai krituši.

Ciltsgrāmatas pamatdaļa ir sadalīta divās klasēs, A1 un A2.

A1 klasē ieraksta dzīvniekus ar atbilstošu izcelsmi un audzēšanas programmas prasībām atbilstošu produktivitāti (9. tabula). Ciltsgrāmatas A1 klasē var ierakstīt aitu mātes pēc pirmās atnešanās, ja metienā piedzimuši divi, vai vairāk jēru.

9. tabula

Dorperas šķirnes aitu un teķu minimālās produktivitātes pazīmes un Skrepi genotips ierakstīšanai ciltsgrāmatas A1 klasē

Produktivitātes pazīmes	Teķi	Aitas
Jēru ieguve no vienas aitu mātes	1.6	x
Auglība, %	x	150
Kopvērtējums, klase	E1	E1 vai I
Skrepi genotips	R1, R2	R1, R2, R3

A2 klasē ieraksta atbilstošas izcelsmes jērus, audzējamās aitas un teķus, kuriem ir veikta snieguma pārbaude. A2 klasē ierakstītās aitas un teķus, pēc 9. tabulā apkopoto rādītāju sasniegšanas, var pārcelt uz ciltsgrāmatas A1 klasi.

B daļas sieviešu dzimtas pēcnācēji var tikt uzņemti ciltsgrāmatas pamatdaļā (A), ja tēvs, tēva tēvs un mātes tēvs ir uzņemti tās pašas šķirnes ciltsgrāmatas pamatdaļā, bet māte un mātes māte ir uzņemti tās pašas šķirnes ciltsgrāmatas papilddaļā (B).

Ar zootehnisko sertifikātu no ārvalstīm ievestie šķirnes dzīvnieki tiek uzņemti ciltsgrāmatas pamatdaļā (A) ar zināmu izcelsmi divās priekšteču paaudzēs.

Ciltsgrāmatas papilddaļā (B) uzņem aitas ar izcelsmes apliecinājumu un šķirnei atbilstošu izcelsmi vismaz divās priekšteču paaudzēs (vismaz 75% DOR šķirnes asinība) un šķirnei atbilstošu vizuālo izskatu.

8. Vaislinieka sertifikāta reģistrēšana, izsniegšana un derīguma termiņa pagarināšana

Vaislinieka sertifikātu reģistrē un izsniedz šķirnes aitu audzētāju biedrība. Uzsākot vaislas darbību, tiek reģistrēts pārbaudes sertifikāts līdz 1 gadam, kura laikā iegūst ciltsvērtības novērtējumu. Tiek ierakstīts vai atbilst ierakstīšanai ciltsgrāmatas pamatdaļā (A2).

Lai reģistrētu sertifikātu, vaislinieka vai vaislas materiāla īpašnieks iesniedz šķirnes aitu audzētāju biedrībai:

1. Iesniegumu vaislinieka sertifikāta reģistrēšanai;
2. Latvijā pirktam vaisliniekam zootehniskā sertifikāta kopiju;
3. Ārzemēs iepirktajam vaisliniekam, zootehniskā sertifikāta kopiju izsniedzējas valsts oriģinālvalodā un tā tulkojumu valsts valodā;
4. Veselības sertifikāta kopiju, ja vaislinieku un tā vaislas materiāls iepirkts citā valstī.

Biedrība mēneša laikā pēc iesnieguma saņemšanas izvērtē saņemtos dokumentus un reģistrē vaislinieka sertifikātu, vai paziņo par atteikumu.

Lai pagarinātu sertifikāta derīguma termiņu, persona ne vēlāk kā 30 dienas pirms sertifikāta derīguma termiņa beigām iesniedz organizācijai:

1. Iesniegumu vaislinieka sertifikāta pagarināšanai;
2. *Maedi-Visna* izmeklējumā rezultātus, ja vaislinieks nav no M3 statusa novietnes.

Ja vaislinieka novērtējums atbilst audzēšanas programmā noteiktajām prasībām, sertifikāta derīguma termiņš tiek pagarināts uz 5 gadiem, saglabājot pirmo reizi izsniegtā sertifikāta kārtas numuru.

Biedrība LDC datu bāzē reģistrē informāciju par sertificētajiem vaisliniekiem, un sertificēto vaislas materiālu.

Pēc īpašnieka pieprasījuma biedrība 10 dienu laikā izsniedz vaislinieka vai vaislas materiāla sertifikātu dokumenta formā.

LDC nodrošina publisku informācijas pieejamību par sertificēto vaislinieku vai sertificēto vaislas materiāla izcelsmi un ģenētisko kvalitāti.

9. Zootehniskā sertifikāta un izcelsmes apliecinājuma izsniegšanas kārtībā

Zootehnisko sertifikātu sagatavo visu vecumu un dzimumu aitām, kuras uzņemtas vai atbilst uzņemšanai ciltsgrāmatas pamatdaļā (A).

Zootehniskā sertifikāta saņemšanai audzētājs iesniedz biedrībai pieteikumu, kurā norāda vaislas aitu identitātes Nr. un valsti, uz kuru plānots aitas pārdot.

Biedrība pārbauda iesniegtās informācijas atbilstību prasībām un mēneša laikā pieņem lēmumu par zootehniskā sertifikāta izsniegšanu.

Ja sertifikāta izsniegšana tiek atteikta, biedrība izsniedz audzētājam rakstisku atteikumu, kurā norāda atteikuma iemeslus.

Izcelsmes apliecinājumu sagatavo visu vecumu un dzimumu aitām, kuras neatbilst uzņemšanai ciltsgrāmatas pamatdaļā, bet tās plānots pārdot audzēšanai.

Apliecinājuma saņemšanai audzētājs iesniedz biedrībai pieteikumu, kurā norāda aitu identitātes Nr.

Biedrība pārbauda iesniegtās informācijas atbilstību prasībām un mēneša laikā pieņem lēmumu par izcelsmes apliecinājuma izsniegšanu. Ja izcelsmes apliecinājuma izsniegšana tiek atteikta, biedrība izsniedz audzētājam rakstisku skaidrojumu, kurā norāda atteikuma iemeslus.